

Te Peretitenira'a *No Porinetia farani*

PIHA PUTURA'A PARAU 'API
Mahana toru 26 nō tiunu 2019

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

'E titau 'o Porinetia 'e nâ na a'e 'e faanaho 'i te mau tata'uraa hôrue 'o te Heiva Tu'aro Nui 'e tupu 'i Pari 'i 2024

'Ua haapâpû mai nei te Tomite Heiva Tu'aro Nui 'e ô te Hôrue 'i roto 'i te Heiva tu'aro (JO) 'i Pari 'i 2024.

Nâ roto 'i te faaotiraa nei 'a te CIO, Peretitenihia 'e Tony Estanguet, 'e 'o tei tuu 'i roto 'i te tata'uraa, te mau tuhaa fenua farani 'e nehenehe te hôrue 'e faatupuhia.

Nô te reira, 'ua haapâpû te Faatereraa 'o 'oia te tahi fenua 'e nehenehe 'e riro mai 'ei fenua fârii 'i te mau titi'araa hôrue.

'E tâhôte te Faatereraa 'i te tâato'araa 'o te û'i tu'aro nâ reira te mau 'Apoora mana 'o te fenua nei, 'ia manuia teie titauraa. 'E faa'ohipahia te tâato'araa 'o te rave'a maita'i 'a Porinetia 'i te pae 'o te Hôrue, nô te tuu atu 'i roto 'i te mau mana faatere 'o te Heiva Tu'aro Nui 'i Pari 2024.

Faaho'iraa parau 'o te rururaa faatupuraa 'ohipa 'amui te Hau-unuma : « feruriraa te pû 'ohipa a te Hau te faatuteraa 'ananahi »

'Ua hope mai na, 'i te 13 'o mê nei, te rururaa mâtâmua roa 'i roa nâ te mau taiete unuma 'e te mau piha 'ohipa 'a te Hau 'i ni'a 'i te tumu parau « feruri Hau fenua faatuteraa 'ananahi », 'ua 'amui mai na 'e 60 taata nô nâ pae 'e piti.

'E rururaa 'o tei manuia maita'i 'e 'o tei ora 'amuihia 'e tô te Hau 'e tô te tivira feiâ 'ohipa. Te ani faahou mai nei 96% 'o teie mau taata, 'ia faatupu tamau â hia teie huru fâreireira 'ohipa.

'I reira, 'ua nehenehe te feiâ 'e 'ohipa tamau nei tô te pae tivira, 'e hôro'a 'i tô râtou mana'o, 'e 'o tei tape'ahia mai 'i roto 'i te puta faaho'iraa parau.

'A tahi, 'o tei haaputu 'i te tâato'araa 'o te feruriraa 'i hohora hia 'e te pae 'o te tivira.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Te piti, te neheneheraa 'e tomo 'i roto 'i te mau 'api rorouira 'a te Hau DICP (www.impot-polynesie.gov.pf), te puta 'e te 'âpaparaa 'o te mau mana'o rarahi ia 'o tei matara mai 'a haati 'e toru faaueraa tãmau :

- Te parau 'otahi, nô te rorouira + : 'e te mau titauroa 'ohipa tute nã roto 'i te rorouira 'e te tatururaa 'i te huiraatira 'ia 'ohie te oraraa ;
- Te hãmani 'ohie, nô te turama + : te horo'a 'i te turamaraa pãpũ nã roto 'i te ti'aturi te tahi 'e te tahi ;
- Te tutava 'amui, pour hõ'ê tauraa 'amui : 'e te tupuraa 'ohipa 'amui nô te 'atu'atu 'i te tã'amuraa huiraatira 'i roto 'i te faa'ohiparaa 'i te huru faatuteraa.

'Ua tũ'ati te tãato'araa 'o te mau mana'o 'i roto 'i teie rururaa nei, e' tei matara mai 'i roto 'i te rururaa 'o te 'imiraa faufaa 'i tupu 'i tiunu nei, tei roto teie pu'e parau 'i te mâtuturaa 'a te Mono Peretiteni, faaterehau 'o te 'imiraa 'e te tereraa faufaa, nô te hõ'ê faa'ohiparaa 'i roto 'i te tarena arata'ia a te faatereraahau 'i roto 'i te mau « ava'e 'i muri nei.

Tauturu nô te utaraa 'i te mau ve'a nene'i mai Tahiti 'i te mau motu

'Ua faatae te 'Apooraahau 'i roto 'i tr 'Apooraa 'a Porinetia, te 'opuaraa Ture Fenua 'e haamau ra 'i te tauturu nô te uta 'i te mau ve'a nene'i 'i roto 'i te mau motu 'o Porinetia.

'E 'opuaraa teie nô te faaitoito 'i te mau nene'iraa ve'a 'e 'ia fãna'o ato'a tõ te mau motu atea 'i te tai'o parau nene'i, nô reira 'ua faaoti te Fenua 'ia faatueahia te tarifa 'o tauã mau ve'a nei 'e te hoo 'i Tahiti, mã te âmo 'i te ferêti manu reva.

'I teie mahana 'e piti ve'a te ô 'i roto 'i teie faanahoraa : la Dépêche de Tahiti, fãnauhia 'i 1964, 'e te ve'a Tahiti infos, 'o tei mau mai 'a 3 matahiti mai.

Parau haapapa tarena 2018 'a te tomite 'o te tãrahu-tã-hiti a te taata

Te arata'iraa 'ohipa 'a te tomite 'o te mau tãrahu-tã-hiti a' te taata 'o te 'imiraa ia 'i te mau rave'a tãtara 'i te fifi 'o te feiã 'aitarahu moni, nô te rahi 'o te faaho'iraa. 'I 2018 ra, 'ua tapurahia 'e 305 fifi faaho'iraa tãrahu, 'e 26 ia 'i te 'ava'e, 'e maraaraa teie 'i te faito 18% 'ia faa-au-hia 'e te matahiti nã mua atu.

Te mau tumu :

- 'Ua mãramarama 'e te vai nei te rave'a ;
- Te fãrerei tamau 'a te mau rauti ;
- Te tuati tamau 'a te piha 'ohipa a te Hau CIDFF (te pũ turamaraa 'o te mau Ture a te vahine 'e te 'utuãfare) ;
- Te matara faahouraa 'o te piha fãriiraa 'i Uturoa.

Hãna'oraa, hau atu 'i te hõ'ê aniraa nã te feiã 'aore 'e 'ohipa, 'aore rã nã te mau 'utuãfare 'aore 'e 'imiraa faahou.

'E tauturu te Fenua 'i te haamahutaraa 'o te Startup Cup Polynesie 2019

Te faanaho nei te Piha Tapihaa 'e Tapihoo 'a Porinetia (CCISM) 'i te 'au'a 'a te mau taiete rii na'ina'i 'o te faa'ohipa 'i te mau 'imiraa 'âpî 'i Porinetia nô 2019.

Te fâ 'a te « Startup Cup » 'o te faahoturaa ia 'i te mau 'imiraa mâ te tutava 'i roto 'i te mau toro'a 'âpî 'e maiha mai ai te mau 'opuaraa nô te haamahuta 'i te faahoturaa 'i Porinetia nei.

'E tauturu tâ te Fenua 'i ni'a 'i te faito 450 000 toata.

Parau faa-au 'afata nô te mau paturaa 'i te faahoturaa fenua (CDL)

'Ua faate mai te Tomitera Teitei, 'i te Peretiteni 'o Porinetia, 'i te hô'ê parau faa-au nô ni'a 'i te mau paturaa 'i te faahoturaa fenua nô 2019. Nâ teie parau faa-au haamauhia 'i te 30 'o tiunu 1992, 'e nehenehe ai 'i te mau piha 'ohipa 'a te Hau nui 'e tâ te Hau fenua, nâ reira te mau taatiraa 'e te mau 'oire, 'e fârii 'i roto 'i tâ râtou feiâ rave 'ohipa te mau taata 'e 'imi ra 'i te 'ohipa, nô te hô'ê noa râ tau poto 1 'are râ 'e 3 'ava'e.

'ia-au 'i te papature Otonomi 'a Porinetia, 'e tia'i 'i te faaueraa mana 'a te 'Apoora 'a Porinetia, nô te faa'ohipa 'i teie 'opuaraa. 'Ua faataahia 'e 44 769 403 toata 'o te tuhaa ia 'a te Hau nui, nô te âmo ia 'o ia 'i te moni 'ava'e 'e te pâruru totiare 'a te mau hâpii. 'O vai te nehenehe 'e fâna'o ? : 70% 'e feiâ paari, 'e te toe 30% nâ te taure'are'a.

Te tuhaa 'a te Fenua, 'e 8 949 880 toata, nô te âmo ia 'o ia 'i te pu'etau hâpiipiraa 'e te 'apeeraa 'i te mau taatiraa. E'ere teie 'i te faanahora 'âpî 'i roto 'i te tapura faufaa matahiti 'a te Fenua, 'inaha te âmo tamau nei te Hau fenua 'i te mau hâpiipiraa nâ roto atu 'i te SEFI.

'I 2018 ra, te tuhaa moni 'i âmohia 'e te Fenua, 11 336 516 toata 'e 275 taata tei fâna'o, 182 taata paari 'e 98 taure'are'a. nô teie pu'etau 'âpî 240 hora hâpiiraa, nô te roaraa 12 hepetoma, teie 'i te pae ia 'o te rorouira. 'E ô ato'a mai te tahi atu 'amaa hâpiiraa matau noahia na, te pâpa'i anei 'e te tau'a parau, te 'utuâfare 'e totiare, te huru tereraa 'ohipa 'i roto 'i te mau taiete 'ohipa. Mai 2017 'ua mau mai te faafâriuraa 'i te taata 'i ni'a 'i te 'e'a 'afaro 'e te pâpû. 'Ia hope mai teie pu'etau hâpiipiraa, 'e tuuhia atu râtou 'i roto 'i te hâpiiraa tôro'a teitei rii atu, 'e 'ohie rii atu ai râtou 'i te ô 'i roto 'i te mau tihepuraa.

'Opuaraa « Fenua Compétences »

'Ua faatae mai te 'afata tauturu (FPG) 'i roto 'i te Faatereraahau 'o te 'ohipa 'i te aniraa 'ia nehenehe a'e 'i te Fenua 'amui atu 'i roto 'i te 'opuaraa « Fenua Compétences » haamauhia 'e te 'Afata tootoru (FPSPP), 'o tei piihia 'i teie mahana France Compétences.

« Fenua Compétences » 'o te hô'ê ia tahua rorouira 'e nehenehe ai 'e hâpii nâ te atea nâ roto 'i te moihaa rorouira. Nâ roto 'i teie rave'a 'e nehenehe tâ te feiâ rave 'ohipa 'e faananea 'i tô râtou 'ite mâ te pârahi noa 'io râtou, 'e îti ato'a mai te pau nô te tere roa mai 'i Tahiti nei.

'E aniraa teie 'o tei matara mai roto 'i te rururaa 'amui 'i tupu na 'i 2017. 'E arata'iraa 'amui teie 'e te FPSPP 'o te 'afa'i mai 'i tâ na tauturu moni 'e te hâpii. 'Ei taatiraa 'ohipa teie nô te faatupu 'i te 'aifaitoraa 'o te haapaari raa tôro'a, nô te toru matahiti, nô te tâato'araa

'i ni'a 'ia Porinetia. 'inaha 'ua fâna'o ato'a te mau motu 'i te fenu raromoana rave'a nô te haamahuta 'i te numera uira.

'Ua ravehia mai 'i 2018 ra te mau hi'opo'araa, 'e te 'afata PSPP, 'i te neheneheraa mau 'e faatupu 'i teie 'opuaraa. 'I ti'a mai ai teie tahua rorouira 'o te haamauhia 'i raro a'e 'i te ture a te mau taatiraa te ture 1901, 'i te 'ao'ao 'o te FPG, 'e 'amui mai te 'afata tootoru a te Fenua, te mau 'oire, nâ roto mai 'i te SFPF (taatiraa 'a te mau 'oire) 'e te CGF (te piha ti'aau 'e te haapaariraa toro'a) 'e te Hau nui, ti'ahia mai 'e te Tomitera teitei.

Nô te mau taiete tivira, tâ te Hau 'e te mau 'oire, teie tahua rorouira, nâ reira te mau fare ma'i, utuuturaa ma'i, te mau fare hâpiiraa, 'o tei puraa 'i te atea 'ia Tahiti, 'o teie te rave'a nô te pâhono 'i te mea 'i hinaaro noa hia mai na.

Te fâ 'o te pû'oiraa ia 'ia Raromatai nâ mua, nô te mau tâmatamataraa. Pû'oi atu ai te toe 'o te mau motu, tei te au 'o te ruraa 'ohipa. Te mau 'afata 'e âmo 'i teie 'opuaraa, te mau 'oire, nâ roto mai 'i te SPCPF, 'e te Hau nui.

Hâpiiraa titau parau faahoro pereoo 'i te CFPA

Nâ roto 'i te aniraa 'a te Faatereraahau 'o te 'ohipa 'e nâ roto 'i te mau 'aitauraa mana'o 'a te Apooraa faatere 'o te 21 'o fepuare nei, 'e te fâfâraa mana'o 'amui CGT, 'i te 5 'o mâti nei, 'ua 'ohipa mai na te hâpiiraa toro'a CFPA 'i te haamauraa 'i te 'amaa hâpiiraa parau faati'a faahoro pereoo, nô te mau piahi 'e hâpii nei 'i te toro'a 'i teira.

'Inaha 'o te 'oreraa 'e fatu 'i te parau faahoro pereoo te tahi 'o te taupupuraa nô te 'imi 'i te 'ohipa. Nô te faanaho 'i teie 'opuaraa 'e titauhia 'i te CFPA 'ia fatu 'i te mana hâpii faahoro pereoo, nô roto mai 'i te piha 'a te Hau nô te utaraa. 'E maha taata hâpii te titauhia nô te 'ohipa 'i roto 'i teie 'amaa. 'Ua faataa ato'a te CFPA 'e fatu mai 'e toru pereoo 'ia-au 'i te faatureraa.

'E hâpiihia te mau piahi 'e piti 'ava'e hou te hope'a matahiti hâpii, 'e mâ'itihia te feiâ tata'u 'ia-au 'i te 'amaa toro'a tâ râtou 'e titau ra, faa'ineine 'i te hâpii puta. 'Ia hope mai tâ râtou hi'opo'araa, faataahia 'e toru hepetoma hâpiiraa puta 'e te tahi tau hora faahoro, faahepohia 'e 20 a'e hora. Nô nâ hepetoma 'e toru hau 'ei faufaa hau ato'a ihoâ ia nâ te mau piahi. 'E titauhia te CFPA 'ia 'amui atu 'i roto 'i te mau tata'uraa parau faahoro 'i te piha a te Hau hapa'o nei 'i teie tuhaa 'ohipa DTT.

Nâ roto 'i teie 'opuaraa, 'e nehenehe ai 'i te mau taiete 'e tihepu 'i te piahi 'e mau ra 'i te parau faahoro pereoo, 'e matara mai roto mai 'i teie hâpiiraa. Nô reira, nâ roto atu 'i te CFPA, te faa'aano atu ra ia te Hau fenua 'i te parau tû'ite toro'a 'e fana'ohia 'e te piahi, 'e te fatu taiete.

Tahiti 'e tô na mau Motu, nominoraa teitei 'a mau fenua 'i te Ara Moana 'i te « Victoire du Tourisme »

'Haru mai 'o Tahiti 'e tô na mau Motu 'i te rê mâtâmua 'o te mau fenua fârii râtere 'o te mau fenua 'i te aramoana 'i te pae raa 'o te matahiti 'o te Victoires du Tourisme, 'i mua 'e 50 fenua, 'i mua ihoa râ 'ia Gouadeloupe 'e Reunion (rê 2018). Te faa'ite mai ra ia 'i te maita'i 'o te faatianiraa 'e ravehia nei 'e Tahiti Tourisme 'i ni'a 'i te mau mâtete Farani.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

'Oia mau, 'ua haapaari hia te faatianiraa 'i roto 'i temau taiete fârii râtere Farani. Nâ te mau parau faatiani 'a Air Tahiti Nui ato'a ho'i 'i pa'epa'e maita'i 'i te haaparareraa 'i te roo 'o te Fenua, nâ reira te mau taiete manureva 'âpî 'e tere mai nei. 'O te rahi ato'a raa mai te hôho'a teata 'e tavihihia nei 'io tatou, 'e te mau tumu parau 'i haapurorohia : Te mau moto 'o te Mana, faataahia nô te mau hotera 'utuâfare, te 'ohipa 'apitiraa 'ohipa ho'i 'e te taiete Disney, nâ reira te mau hoho'a 'afata teata

« les Victoires du Tourisme » 'e tata'uraa haamauhia 'e te hôê ve'a, le Quotidien du Tourisme, faaterehia 'e Jean-Yves Le Drian, faaterehau 'a Eropa nô te mau fenua 'êê turuhia 'e te taiete Entreprises du Voyage (EDV) nâ teie 'ohipa 'e haamauruuru nei 'i te mau matahiti ato'a 'i te taiete fârii râtere maita'i roa a'e, 'i roto 'i te mau tuhaa nei ; taiete pahi râtere, taiete hâpono râtere, 'aua faa'ana'anataeraa, te mau piha fârii manihini 'i te ara, te fenua 'i te Ara Moana, te taiete hotera, te taiete tarahu pereoo, te taiete pâruru râtere, te taiete manureva.

Te feiâ mâ'iti, 'o te mau taiete hâpono râtere, te feiâ tai'o ve'a Quotidien du Tourisme, te feiâ natiraa. Te tomita hi'opo'a, 'o te mau pâpa'i ve'a ia. 'E piti hâtuaraa.

'Ia 'ite ato'a, 'i roto 'i teie tata'uraa, 'ua haru mai 'o Air Tahiti Nui 'i te ti'araa piti 'i muri 'ia Air France. Te tahi atu-â tei haru 'i te ti'araa faahiahia, 'o Austral Lagon, taiete faareva râtere 'io tatou nei, 'e te taiete pahi râtere le Ponant, 'o te tere ato'a mai nei 'i tô tâtou area moana.

Tauturu moni nô te hoho'a 'afata teata « La carte aux trésors » 'i Porinetia

'Ua faaoti te 'Apooraahau 'e horo'a 'i tâ na turu 'i te taiete taviri hoho'a « la carte aux trésors » 'i Porinetia nei. Haapurorohia 'i ni'a 'ia France 3, faaterehia 'e Cyril Féraud, 'e hoho'a tata'u tei 'i rotopû 'e piti taata 'o te faa'ohipa 'i te manu tautau, nô te mâ'imi 'i te mau tapa'o taamuhia 'i ni'a 'i te natura, te vairaa fenua, te 'aai 'e te peu tumu 'o te fenua 'i reira te ha'uti 'e tupu ai. Nâ roto 'i te mau hoho'a 'e tavihihia 'e 'itehia te nehenehe 'o te fenua. Tai'ohia 'e 3 mirioni taata 'e mata'ita'i nei 'i tei ha'uti afata teata. Te rahiraa 'o râtu 'e mau 'utuâfare ia.

Te haapâpû mai teie taiete 'i muri mai 'i tâ na mau haapurorora 'e rave rahi te ani mai nei 'i te mau turamaraa hau atu nô te fenua 'i reira te taviiraahia, 'ua 'ite ato'ahia te maraa raa 'o te tai'o manihini 'e te 'iraa hotera. 'i novema nei 'e tupu ai teie taviiraa hoho'a. 'E faataa te Hau fenua 'e 6 mirioni toata 'ei tuhaa moni tauturu. 'E tauturu ato'a te Faatereraahau 'o te Fariiraa Râtere nâ roto 'i te 'afa'iraa atu 'i te mau faatu'ati'atiraa 'e te mau taiete 'o te fenua nei mai ia Air Tahiti Nui, te mau hotra anei.

Tauturu nô te tata'uraa Open International de Golf de Tahiti

Aniraa nâ te Faaterehau 'o te Fâriiraa manihini, 'ua fârii te 'Apooraahau 'e 'afa'i 'i tâ na turu 'i te 34raa 'o te tata'uraa huipôpô 'i Tahiti, 'e tupu 'i te 23 tae atu 'i te 28 'o tetepa 'i muri nei, 'i te mahora huiraa pôpô Green Pearl 'i Moorea.

'E turu te Faatereraa hau fenua 'i teie huru tata'uraa 'o te huti mai 'i te taata ha'uti 'e te mau 'apee, te feiâ mata'ita'i ho'i, 'ei maita'i nô te mau nohoraa râtere, fare tâmaaraa. 'E

faataa te Fenua 'e 9 mirioni toata nô teie tata'uraa matahiti. 'e turu ato'a mai te Faateraa hau 'o te manihini.

Tauturu moni nâ te mau tâatiraa 'i te pae 'o te peu tumu

- 'Ua fârii te 'Apooraahau 'e horo'a e 4,500 000 toata nâ te taatiraa « Te Tuhuka o te Henua Enana », nô tâ na faa'iteraa tauihaa rima'î 'i te 29 'o mê 'e te 9 'o tiunu, nâ reira te tahi atu tauturu 4 500 000 mirioni, nâ na nô te 49raa 'o te faa'iteraa rima'î 'e tupu 'i Mama'o, 'i te 20 'o novema 'e tae 'i te 1 'o titema.
- 1 000 000 toata nâ « Team Jeunesse de Parea », nô te Heiva 'i Parea Huahine ;
- 400 000 nâ te tomite rima'î o Ua Pou, nô te tata'uraa rima'î «'e tupu 'i Hakahau, 'i te 25 tae atu 'i te 29 'o tiunu. 'I roto 'i te Heiva 'o te motu 'Ua Pou.

Tata'uraa faaô nô te hâpiiraa tauturu tuati ma'i 2019

Te faanaho nei te Faatereraa 'o te êa, nâ roto atu 'i te hâpiiraa toro'a 'o te Êa, Mathilde Frébault, 'i te tata'uraa nô te faaôraa 'i roto 'i te hâpiiraa tauturu tuati ma'i, nô te pu'etau 2019 tei te au 'o te tai'o taata 'e anihia mai.

'E nâ te faaterehau 'o te Êa 'e faa'ite mai 'i te rahiraa taata 'e tata'u. 'E 20% 'ua tape'ahia ia nô te tata'uraa roto.

Mai 2009 mai, 'ua tihepu noahia ai na 'e 20 tauturu tuati, 'inaha râ, 'ua 'itehia te maraaraa rahi 'o te aniraa 'a te mau fare atuuturaa ma'i, taa'ê atu ho'i te feiâ faatuhaahia 'a pae matahiti 'i teie nei, 'ua faaotihia 'e tihepu 'e 25 tauturu tuati 'i teie matahiti :

- 20 pârahiraa 'âpî ;
- 5 pârahiraa nô te feiâ 'e 'ohipa nei ihoa 'i roto.

'E tupu te tata'uraa 'i te mahana piti 17 'o tetepa 2019 nô te tomoraa 'i monirê 6 'o tenuare 2020.

Faa-au-raa nô te âmoraa faufaa nô te mâriri 'aitaata 'i Porinetia

'O te faatupuraa parau nâ te Peretiteni 'o te Repupirita François Hollande te « tauturu nô te mau rapa'uraa mâriri 'aitaata, 'i te fare ma'i 'a Porinetia 'i ni'a 'i te faito 716 mirioni 'i te matahiti 'e 'i te roaraa 'e toru matahiti », 'e faaotiraa 'i ravehia 'eana 'i tô na tere 'i Tahiti nei 'i 2016 te ô nei ia 'i roto 'i te tuhaa hope'a 'o te tarena.

Nâ roto 'i te parau faa-au 'ia Porinetia nô te 17 'o mâti 2017, 'ua haapâpû te Hau farani 'i tâ na turu 'i te faahoturaa nâ roto 'i te âmoraa mai 'o ia 'i tapura faufaa 'o te utuuturaa 'i te feiâ ' ma'i hia 'i te mâriri 'aitaata nâ roto 'i te hooraa mai 'i te mau mâtini 'âpî, nô te pu'etau toru matahiti, 'e 80% tâ na tuhaa 'e 20% nâ te Fenua.

'Ua maraa mai te faito rapa'uraa 'i te mâriri 'aitaata 'i teie mau matahiti nei, te matararaa 'o te piha oncologie (2005), te ratio terapi (2011) te pupu teretere (2015) 'i te fare ma'i 'a Porinetia, te mau aniraa tauturu hau nô nâ matahiti 'e toru hope'a nei 'i maita'i rii mai ai te atu'aturaa ma'i mâriri 'aitaata.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf - 40 47 20 00

Te tarena 2019 'e nehenehe ai 'e faati'a 'e 2 'opuaraa nô te faito moni 'e 312 983 885 toata. Nô te hoo mai 'i te mau mâtini 'e te pereoo taa'ê, te tuhaa moni nô te poro'i 'i te mâtini Tep Scan 'e te hô'ê cyclotron nâ te Fare Ma'i 'a Porinetia.

Te tarena 2017 'ua nehenehe 'e poro'i 'i te hô'ê piha chimio nô te fare ma'i 'i Taravao, 'e tâ te fare ma'i 'i Uturoa, te haamauraa ho'i 'i te ratio tîti 'i Taiohae, 'e te tau'i faa'âpîraa 'i te mau rorouira taa'ê nô te utuutu 'i te mâriri 'aitaata nâ reira te faturaa mai 'i te mau mâtini oncologie. Te tapura faufaa 'i faa'ohipahia 'e 283 674 821 toata.

Te tarena 2018 'o te 'iritiraa ia 'i te mau piha nô te chimio 'i Taiohae, te faa'âpîraa 'i te mau mâtini ratio 'i Uturoa, 'e te poro'iraa 'i te mau mâtini 'âpî nô te piha encologie 'i CHPF, 'e te hooraa mai 'e te faa'ohiparaa 'i te rorouira Zeus nô te mâriri 'aitaata. Te tapura faufaa nô te reira matahiti 'e 298 329 361 toata.

Paparaa parau 2017-2018 nô te ture hâpiiraa 'a Porinetia

'Ua vauvau atu te faaterehau 'o te hâpiiraa 'i te vairaa 'o te hâpiiraa 'i 2017-2018 'o te ture hâpiiraa, faitohia 'i ni'a 'i te poritita faa'ohipahia mai na. 'Ei mau rave'a faaitoitoraa 'i te 'opuaraa « hô'ê hâpiiraa nô te tâato'a, hô'ê hâpiiraa pâpû, hô'ê hâpiiraa matara noa ».

'E poritita hâpiiraa tâamuhia 'i ni'a 'i te manuia te tâatoaraa 'e te 'miraa 'i te 'e'a tano 'ia- au 'i te naturaraa 'o te fenua nô 'aro 'i te 'aifaito 'ore 'i te pae totiare 'e te purara 'o te mau motu. Te faataa nei te ture hâpiiraa 'ia faa'itehia tō na vairaa 'i te mau piti matahiti ato'a, 'i te 'Apooraa a Porinetia.

Te faa'ite mai ra te parau papa 'o 2017-2018 'i te nuuraa maita'i 'o te poritita hâpii 'o te nehenehe 'e faito mai teie 'i raro nei :

- 'I ni'a 'i te hanere 'o te mau piahi hô'ê matahiti taere 'a tomo atu ai 'i te îha 6, 'ua topa mai 'i te faito (12,52% 'i 2018, 12,60 'i 2017), 'i 2015 ra (25,4%) ;
- 'Ua topa ato'a te tai'o 'o te piahi 'i 'ore 'e ho'i faahou 'i te hâpiiraa (5,23%) 'i 2018 'e 7,1% 'i 2016 ra 'o tei fâru'e 'i te hâpiiraa ;
- Tei haere roa 'i te toro'a Bac STS 'ua maraa, 'e 6,74% 'i 2014 'ua tae 'i te 16,96% 'i 2018.

Te tumu nô te maita'iraaa mai 'o te 'aanoraa ia 'o te mau hâpii teitei 'e hôro'ahia nei nô te mau piahi parau tu'ite Bac toro'a, 'e te mau hâpiiraa tano nô te naturaraa 'o te fenua. 'O te poritita ato'a 'o te mau tihepuraa 'i te mau fatu parau tû'ite STS, nâ te reira 'i tûra'i 'i te piahi 'ia titau ihoa 'i te parau tû'ite 'i 2018 ra.

'O te mau tapa'o teie 'e faa'ite mai ra 'i te tutava tuutuu'ore 'a te mau piahi. 'E pâpû roa mai teie mau tai'o, nô te mau piahi 'e manuia nei 'i tâ râtou parau tû'ite. Te tâmau noa ra te tere 'o Porinetia 'i te pae 'o tâ na hâpiiraa 'i te mau piahi 'o tei nao'a 'i te matahiti mau 'e fatu mai ai 'i te parau tû'ite Bac : 38% 'i 2009 ra, 41% 'i 2011, 57% 'i 2018 nei. Te itoito mai nei ia. Te toe nei, 'o te 'aroraa ia 'i te faatau hâpiiraa nâ roto 'i te haamaita'iraa 'i te oraraa 'o te tamarii 'i roto 'i te mau fare hâpiiraa.

Tapura faufaa nô te teraa 'ohipa 'a te mau fare hâpiiraa a te Hau

'Ua faataa te 'Apoorahau 'e 49 mirioni nô te teraa 'ohipa 'a te mau fare hâpiiraa ate Hau 'i Porinetia nei, tei ni'a 'i te faito 'e 49 mirioni toata.

Tauturu moni nâ te mau tâatiraa tu'aro 'e te û'i 'âpî

'Ua fârii te 'Apooraahau 'e horo'a 'i te aniraa tauturu 'a te mau tâatiraa tu'aro 'e te û'i 'âpî, mai teie 'i raro nei :

- 381 000 toata nâ Sporting Clay Tahiti ;
- 910 000 toata nâ Tahiti Judo Discovery ;
- 167 000 toata nâ Taravao Escrime Club ;
- 15 000 000 toata nâ te 'amuiraa tu'aro (USEP) nô tâ na tereraa 'ohipa matahiti 2019. 'E faanahoraa rahi tâ na nô te roaraa matahiti, nô te hô'ê tai'o tamarii rahi.

-0-0-0-0-0-